

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
За спеціальністю 024 «Хореографія»
Галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Кваліфікація: магістр хореографії
Освітньо-професійна програма – Хореографія**

Кількість кредитів – 7 (210 год.), з них: аудиторних – 116 год. (лекційних – 10 год., семінарських – 6 год., практичних – 100 год.); самостійної роботи студента – 94 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 5, 6

Семестр – 9, 10, 11

Компонент освітньої програми: основна

Дні занять – відповідно до розкладу

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу

Мова викладання – українська

Керівник курсу – Сосіна Валентина Юріївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства.

Викладач курсу – Мартинюк Олена Вячеславівна – викладач кафедри хореографії та мистецтвознавства.

Контактна інформація: Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11 (головний корпус) і 79005, вул. Дж. Дудаєва, 8, кафедра хореографії та мистецтвознавства, м. Львів.

e-mail: lena.martynuk@gmail.com

Опис дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «Хореографія». **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є теорія і методика створення хореографічних композицій, балетмейстерська діяльність.

Мета дисципліни: вдосконалення навичок та вмінь, необхідних хореографу-постановнику; опанування знань, що сприятимуть створенню своєрідної структури та ідейно-тематичного змісту майбутнього хореографічного твору; організація постановочно-репетиційної роботи у танцювальному колективі, ансамблі тощо; виховання і підготовка висококваліфікованих хореографів-постановників, викладачів хореографічних дисциплін у новітніх мистецьких закладах освіти, середній та вищій школі.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ ознайомлення студентів з видами і формами балетмейстерської діяльності;
- ✓ оволодіння знаннями, уміннями і навичками, що забезпечують теоретичну і практичну підготовку кваліфікованого фахівця (хореографа-постановника, автора, хореографа-режисера);
- ✓ вивчення різноманітних режисерських прийомів, що застосовуються у балетмейстерській діяльності;
- ✓ розвиток відчуття стилістичних особливостей;
- ✓ розширення лексичного арсеналу та творчого діапазону (творчого мислення і творчого потенціалу) студентів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основні закони композиційної побудови хореографічних творів; системи запису хореографічних композицій; виразні засоби у хореографічному мистецтві; взаємозв'язок танцювального мистецтва з музикою, літературою, образотворчим мистецтвом; принципи художньо-декоративного рішення; організацію і методику постановочно-репетиційної роботи у хореографічному колективі; теорію і методику роботи хореографа-постановника у спорті.

вміти: застосувати на практиці отримані знання; втілювати і реалізовувати свої задуми у сценічному просторі; створювати різноманітні хореографічні твори, композиції, етюди, концертні й конкурсні танцювальні номери; створювати сценарій заходу хореографічного мистецтва; добре розбиратися в темі, ідеї, конфлікті, жанрі та композиційних особливостях хореографічного твору; знаходити і обирати саме ті виразні засоби пластичної мови, які б найбільш точно передавали режисерський та акторський задуми; брати участь у оглядових комісіях/журі; збирати танцювальний фольклор; працювати з композитором і музикою; запроваджувати культурну та мистецьку діяльність.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: разом з опануванням навчальної дисципліни «**Теорія і методика балетмейстерської діяльності**» студенти вивчають такі дисципліни: «Менеджмент в сфері мистецтва», «Методика і організація науково-дослідної роботи», «Правові основи професійної діяльності», «Практикум з акторської майстерності», «Сучасні напрямки танцювального мистецтва», «Організація і методика ансамблевої роботи», «Практикум з дуетного танцю», «Реабілітаційно-

відновлювальна підготовка в хореографії», «Методика роботи спортивного хореографа», «Арт-терапевтичні практики в хореографії» та ін.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц./практ./семінарські	Сам. р-та	
Тема 1. Структура хореографічного твору та його сценічне втілення.	72	4/34/2	32	Види балетмейстерської діяльності; Етапи роботи балетмейстера над постановкою хореографічного твору; Вибір форми майбутнього твору; Просторове рішення композиції (малюнок танцю); Архітектоніка; Головні принципи композиційної побудови у хореографії; Аналіз і підбір музики; Створення художнього образу. Характерність образу; Пластичний мотив і способи його побудови; Композиція і постановка танцю (композиційний план); Створення танцювального соло.
Тема 2. Специфіка режисури масових заходів.	74	4/34/2	34	Ознайомлення з творчістю таких балетмейстерів як: Анжелен Прельжокаж, Матс Ек, Метью Борн, Фредерік Рідман, Грем Мерфі, Олександр Екман, Джон Ноймайер, Дада Масіло та ін.; Свято і видовище; Режисерська експлікація та створення сценарію масового заходу. Монтаж як один з головних методів створення сценарію; Композиція вистави; Сценічна реалізація постановочного плану вистави; Робота балетмейстера з виконавцями над роллю; Принципи художньо-декоративного рішення; Мізансцена. Закони побудови багатофігурної композиції; Сценічні плани; Темпоритм вистави, ролі, дії і руху.
Тема3. Сценічна атмосфера та її компоненти.	64	2/32/2	28	Зв'язок жанру і сценічної атмосфери; Взаємозв'язок і взаємозалежність події та

				сценічної атмосфери; Жанр і стиль.

Формування програмних компетентностей

Загальні компетентності:

ЗК 1 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3 - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК 2. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії та мистецтвознавства.

СК 3. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК 4. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.

СК 5. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

СК 6. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.

СК 7. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.

СК 8. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, фахові та фундаментальні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем у сфері професійної діяльності.

СК 9. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.

СК 17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності у сфері хореографії.

ПРН 2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПРН 3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.

ПРН 4. Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.

ПРН 5. Організовувати навчально-виховний процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПРН 6. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПРН 7. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН 8. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПРН 9. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

ПРН 10. Реалізовувати творчій задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв.

ПРН 11. Популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності.

ПРН 22. Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: практичні роботи із дисципліни «Теорія і методика балетмейстерської діяльності», які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання (дострокове складання) окремих робіт чи курсу загалом відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Під час складання заліку потрібно відповісти на поставлені запитання. Мобільні пристрої не дозволяється використовувати. При підготовці до семінарських занять необхідно вказувати джерела отримання інформації.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є одним із компонентів оцінювання, адже дає змогу отримати максимальний бал за усі види робіт. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за

погодженням із керівником курсу. Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види діяльності здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь у майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у роботі ДЮСШ, ШВСМ, секцій, спортивних клубів з техніко-естетичних видів спорту підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до: Положення ЛДУФК http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf

Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Порядок оцінювання:

<http://repository.ldufk.edu.ua/>

Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль	Вид контролю	Бали
Практичні та семінарські заняття	Відвідування занять є важливою складовою навчання. При пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу	Присутність на заняттях максимальна оцінка складає не більше 20% від 55 балів (11 балів)
Виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань	Враховується активність студента під час практичних і семінарських занять, участь у словесному опитуванні, виконання індивідуальних завдань	За активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає не більше 40% від 55 балів (22 бали)
Виконання завдань до заліку	Враховується якість і правильність виконання завдань, правильність відповідей на контрольні запитання до заліку	Максимальна оцінка становить 40% від 55 балів (22 бали)
	Поточний контроль	55 балів
Підсумковий контроль	Іспит (у 11 семестрі)	45 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

Рекомендована література:

1. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. – К.: Музична Україна, 1975.

2. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. – К.: Мистецтво, 1963.

3. Годовський В. М., Арабська В.І. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом. – Рівне: РДГУ, 2000.
4. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії. – Львів: СПОЛОМ, 2006.
5. Голдрич О. Хореографія. – Львів: СПОЛОМ, 2006.
6. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ: Наукова думка, 1978. 257 с.
7. Колесниченко Ю. В. Інструменти хореографа. Терминологія хореографії. Київ: Освіта України, 2012. 660 с.
8. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція: методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера» / Харк. держ. акад. культури. – Х.: ХДАК, 2018. – 218 с.
9. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник / Оксана Лань. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – 180 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ЛДУФК.
2. Читальний зал ЛДУФК.
3. Всесвітня мережа інтернет.